

2015

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
CLLD/LEADER**

**ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ**

**ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΟΡΕΙΝΩΝ & ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΝ
ΑΡΤΑΣ**

**ΑΜΙΣΘΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ & ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
ΙΟΝΙΑΝ ΟΕ**

Τα τελευταία 20 χρόνια η πρωτοβουλία LEADER (Liaisons Entre Actions de Développement de l' Economie Rurale) έχει αναδειχθεί στο πλέον αποτελεσματικό εργαλείο εφαρμογής πολιτικών ανάπτυξης στις περιοχές υλοποίησης του.

Στην Δ' Προγραμματική Περίοδο αντιστοίχισε στον Άξονα 4 Άξονας 4: "Δημιουργία τοπικών ικανοτήτων για την απασχόληση και την διαφοροποίηση στις αγροτικές περιοχές μέσω της προσέγγισης Leader" του ΠΑΑ

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD), βασισμένη στην προσέγγιση LEADER, είναι μια **μέθοδος σχεδιασμού και εφαρμογής ολοκληρωμένων στρατηγικών, τοπικής ανάπτυξης** με τη:

- **συμμετοχή των εταίρων σε τοπικό επίπεδο,**
- **συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών και**
- **τοπικών οικονομικών και κοινωνικών φορέων,**

προκειμένου **να αντιμετωπισθούν** αποτελεσματικά

- **οι οικονομικές, κοινωνικές,**
- **περιβαλλοντικές και**
- **δημογραφικές προκλήσεις**

που **αντιμετωπίζουν** οι αγροτικές περιοχές.

Είναι ένα ιδιαίτερα ισχυρό εργαλείο, ειδικά σε περιόδους κρίσης, που δείχνει ότι οι τοπικές κοινότητες μπορούν:

- α) να κάνουν σταθερά βήματα προς πιο αποτελεσματικές **μορφές οικονομικής, βιώσιμης και «χωρίς αποκλεισμούς» ανάπτυξης**, σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»,
- β) να **«καινοτομήσουν»** προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα κοινωνικο-οικονομικά προβλήματα των αγροτικών περιοχών της χώρας και
- γ) να **ενισχύσουν την κοινωνική συνοχή** στις αγροτικές περιοχές.

οι παρεμβάσεις του μέτρου **συμβάλλουν άμεσα:**

στην **επίτευξη της περιοχής εστίασης 6B** (προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές), αλλά **και**

στην επίτευξη εν γένει στο σύνολο της **6ης προτεραιότητας**, (Κοινωνική ένταξη, μείωση της φτώχειας και οικονομική ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές)

μέσω δράσεων

για επίτευξη μιας ολοκληρωμένης, μακροπρόθεσμης και βιώσιμης ανάπτυξης που συμπεριλαμβάνει την καταπολέμηση της φτώχειας στην ύπαιθρο, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Παράλληλα **μπορεί να συνεισφέρει και σε περιοχές εστίασης σε σχέση με την ανταγωνιστικότητα, την προστασία του περιβάλλοντος και την υποστήριξη της γνώσης (όπως περιοχές εστίασης**

1α Προώθηση καινοτομίας και βάσης γνώσεων στις αγροτικές περιοχές

2α Διευκόλυνση αναδιάρθρωσης γεωργικών εκμεταλλεύσεων που αντιμετωπίζουν προβλήματα, κυρίως εκμ/σεις με χαμηλό βαθμό συμμετοχής στην αγορά, εκμ/σεις με προσανατολισμό σε συγκεκριμένους τομείς και εκμ/σεις με ανάγκη διαφοροποίησης ως προς τη γεωργία

3α Καλύτερη ενσωμάτωση των πρωτογενών παραγωγών στην αλυσίδα τροφίμων μέσω συστημάτων ποιότητας, προώθησης σε τοπικές αγορές και μικρές αλυσίδες εφοδιασμού, ομάδες παραγωγών και διεπαγγελματικών οργανώσεων

4α Αποκατάσταση και διατήρηση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών Natura 2000 και της γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας και της κατάστασης των ευρωπαϊκών τοπίων

5γ Διευκόλυνση της προμήθειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποπροϊόντων, αποβλήτων, υπολειμμάτων και λοιπών πρώτων υλών εκτός τροφίμων για τους σκοπούς της βιο-οικονομίας

Το CLLD (πολυταμειακό μέτρο) θα εφαρμοστεί στην περίοδο 2014-2020 και αποτελεί το πιο πρωτοποριακό στοιχείο, διότι προβλέπει την από κοινού εφαρμογή των 4 ταμείων, δηλαδή:

- ✓ Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
- ✓ Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
- ✓ Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
- ✓ Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

Σκοπός είναι να ενισχυθούν «**νέες και πιο καινοτόμες**» προσεγγίσεις με βάση σύγχρονα αναπτυξιακά δεδομένα και εργαλεία ὅπως:

- ↪ συγκράτηση πληθυσμού
- ↪ τάση επιστροφής νέων στην ύπαιθρο,
- ↪ κοινωνικές πρωτοβουλίες,
- ↪ ενίσχυση βραχέων αλυσίδων και
- ↪ εναλλακτικών καναλιών διάθεσης αγροτικών προϊόντων,
- ↪ διασύνδεση αγροτικού τομέα με τον πολιτισμό, τον τουρισμό και το περιβάλλον,

αυξάνοντας σχετικές συνέργειες για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας των αγροτικών περιοχών σύμφωνα με τον αναπτυξιακό και στρατηγικό σχεδιασμό της χώρας για την αγροτική ανάπτυξη.

Εστιάζοντας στις αγροτικές περιοχές και κοινωνίες, η προσέγγιση CLLD/LEADER δίνει την «ευελιξία» και τη δυνατότητα να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με ολοκληρωμένο και **πολυτομιακό** χαρακτήρα, λαμβάνοντας υπόψη τις αναπτυξιακές πολιτικές της χώρας αλλά και της Περιφέρειας (πχ ΠΕΠ, Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης), με την υλοποίηση παρεμβάσεων δημοσίου ή ιδιωτικού χαρακτήρα (ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών, υποστήριξη της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, υλοποίηση «άυλων» παρεμβάσεων σε σχέση με τη δικτύωση και την ανάπτυξη των τοπικών ικανοτήτων), καθώς και με δράσεις συνεργασίας, συνδυάζοντας έναν αριθμό υπο-μέτρων του ΕΓΤΑΑ, και γενικότερα έργων και δράσεων στο πλαίσιο επιλεξιμότητας του Καν. (ΕΕ) 1305/2014, καθώς και δράσεων από το ΕΤΘΑ, το ΕΚΤ και το ΕΤΠΑ (σε περίπτωση πολυταμειακής προσέγγισης).

Το παρόν μέτρο θα εφαρμοστεί σε αγροτικές περιοχές, σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Νομού Θεσσαλονίκης.

Συνολικά θα επιλεγούν κατά μέγιστο αριθμό 50 περιοχές για την εφαρμογή του παρόντος μέτρου οι οποίες συνολικά μπορούν να καλύπτουν έκταση ίση έως και το 100% των επιλέξιμων περιοχών παρέμβασης LEADER.

Για την καλύτερη διασφάλιση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων κάθε ΟΤΔ, για την προετοιμασία, την κατάρτιση της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής και την υλοποίηση του τοπικού της προγράμματος, πρέπει να **διαλέξει μία βασική θεματική κατεύθυνση τοπικής ανάπτυξης** η οποία **μπορεί να συνδέεται συμπληρωματικά με δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης**.

Και η **βασική αλλά και οι δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης** θα **πρέπει να συνδέονται άμεσα** με την:

- ↪ περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης,
- ↪ την SWOT ανάλυση του τοπικού προγράμματος, καθώς και
- ↪ τη στρατηγική του ΠΑΑ 2014-2020.

Η βασική θεματική κατεύθυνση τοπικής ανάπτυξης θα πρέπει να έχει την μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα στο τοπικό πρόγραμμα. Στις περιπτώσεις όπου δεν θα επιλεγούν δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις απαιτείται ανάλογη τεκμηρίωση.

Κατά τη διαδικασία **προετοιμασίας των τοπικών προγραμμάτων**, καθώς και κατά τη διάρκεια υλοποίησης αυτών, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις **δράσεις εμπύχωσης του τοπικού πληθυσμού** αλλά και στις **δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων των τοπικών φορέων**.

Οι παρεμβάσεις του μέτρου συμβάλλουν μέσω δράσεων άμεσα (ώστε στις περιοχές εστίασης) να επιτευχθεί **ολοκληρωμένη, μακροπρόθεσμη και βιώσιμη ανάπτυξη** συμπεριλαμβάνοντας **την καταπολέμηση της φτώχειας στην ύπαιθρο, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής**.

Παράλληλα επιδιώκεται η συνεισφορά σε προτεραιότητες σε σχέση με:

- ↪ την ανταγωνιστικότητα,
- ↪ την προστασία του περιβάλλοντος και
- ↪ την υποστήριξη της γνώσης
- ↪ τους εγκάρσιους στόχους για την καινοτομία και το περιβάλλον.

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ CLLD

Στοχεύει στη δυνατότητα ολοκληρωμένης και απλοποιημένης επιτόπου διάθεσης της χρηματοδότησης του Εθνικού Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης περιόδου 2014-2020 για τις δράσεις των 4 ταμείων.

Προβλέπει αρμονική ανάπτυξη αστικών και αγροτικών περιοχών με δυνατότητα σχεδιασμού και εφαρμογής στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης ολοκληρωμένου και πολυτομιακού χαρακτήρα.

Προβλέπει την **υλοποίηση παρεμβάσεων δημοσίου και ιδιωτικού χαρακτήρα**, όπως:

- ↪ Ενίσχυση υποδομών και υπηρεσιών,
- ↪ Υποστήριξη της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας,
- ↪ Υλοποίηση «άυλων» παρεμβάσεων σε σχέση με τη δικτύωση και την ανάπτυξη των τοπικών ικανοτήτων.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Απαιτείται από κάθε Ομάδα Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) η επιλογή μιας βασικής καθώς και συμπληρωματικών θεματικών κατευθύνσεων τοπικής ανάπτυξης, οι οποίες πρέπει να είναι σύμφωνες με τη στρατηγική του ΠΑΑ 2014-2020 και ενδεικτικά μπορεί να αφορούν:

- ↪ Τη διασύνδεση τομέων και οικονομικών παραγόντων.
- ↪ Τη διασύνδεση της υπαίθρου με τον αστικό χώρο.
- ↪ Την υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και την ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας.
- ↪ Την υλοποίηση κοινωνικών δράσεων για την επίτευξη κοινωνικής συνοχής και την καταπολέμηση της φτώχειας.
- ↪ Την προώθηση της συμμετοχής, της συνεργασίας, της δικτύωσης και της ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ διαφορετικών περιοχών, εταίρων και κρατών.
- ↪ Την ενίσχυση της νεανικής και της γυναικείας επιχειρηματικότητας.
- ↪ Την ενίσχυση της εδαφικής καινοτομίας και των πόλων ανταγωνιστικότητας.
- ↪ Την καθιέρωση βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού.
- ↪ Την ενίσχυση τοπικών σχεδίων για την προστασία του περιβάλλοντος, την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και σχεδίων διαχείρισης για τις περιοχές Natura 2000.
- ↪ Την ενίσχυση δράσεων και παρεμβάσεων για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.
- ↪ Τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού Πληθυσμού.
- ↪ Την ενίσχυση της καινοτομίας και των καινοτόμων παρεμβάσεων.
- ↪ Τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αλλά και ειδικότερα τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.
- ↪ Την εισαγωγή πρακτικών για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής,

ΕΦΑΡΜΟΓΗ CLLD

Το παρόν μέτρο θα εφαρμοστεί σε αγροτικές περιοχές, σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Νομού Θεσσαλονίκης και των Δήμων Νήσων του Ν. Αττικής .

Συνολικά θα επιλεγούν κατά μέγιστο αριθμό 50 περιοχές για την εφαρμογή του παρόντος μέτρου οι οποίες συνολικά μπορούν να καλύπτουν **έκταση ίση έως και το 100% των αγροτικών περιοχών της χώρας.**

Κριτήρια Επιλεξιμότητας

- ↪ «Από κάτω προς τα επάνω» προσέγγιση.
- ↪ 10.000 - 150.000 κατοίκους.
- ↪ Τοπικές / Δημοτικές Κοινότητες με πληθυσμό μικρότερο των 15.000 κατοίκων (εξαιρέση τα μικρά νησιά).

- Αγροτικές περιοχές (ορισμός ΕΕ) συμπεριλαμβανομένου του Ν. Θεσσαλονίκης και των Δήμων Νήσων του Ν. Αττικής.
- Ο.Τ.Δ.: εταιρική σχέση σύμφωνη με τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό και τη σχετική προκήρυξη, το καταστατικό της εταιρικής σχέσης να εξασφαλίζει τον αναπτυξιακό της χαρακτήρα, να ικανοποιείται η αναγκαία σύνθεση στο επίπεδο λήψης απόφασης,
- να υπάρχει ικανοποιητική οικονομική ρευστότητα του φορέα.
- Τα προτεινόμενα σχέδια τοπικών προγραμμάτων έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τους όρους της σχετικής πρόσκλησης.

Πολυταμειακή Προσέγγιση

Η επιλογή πολυταμειακής προσέγγισης αποτελεί αντικείμενο απόφασης της ΟΤΔ και θα πρέπει να προκύπτει από την εκ των κάτω προς τα επάνω προετοιμασία του τοπικού προγράμματος.

Απαραίτητη προϋπόθεση: συνέργεια και συμπληρωματικότητα των δράσεων (κριτήριο αξιολόγησης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης).

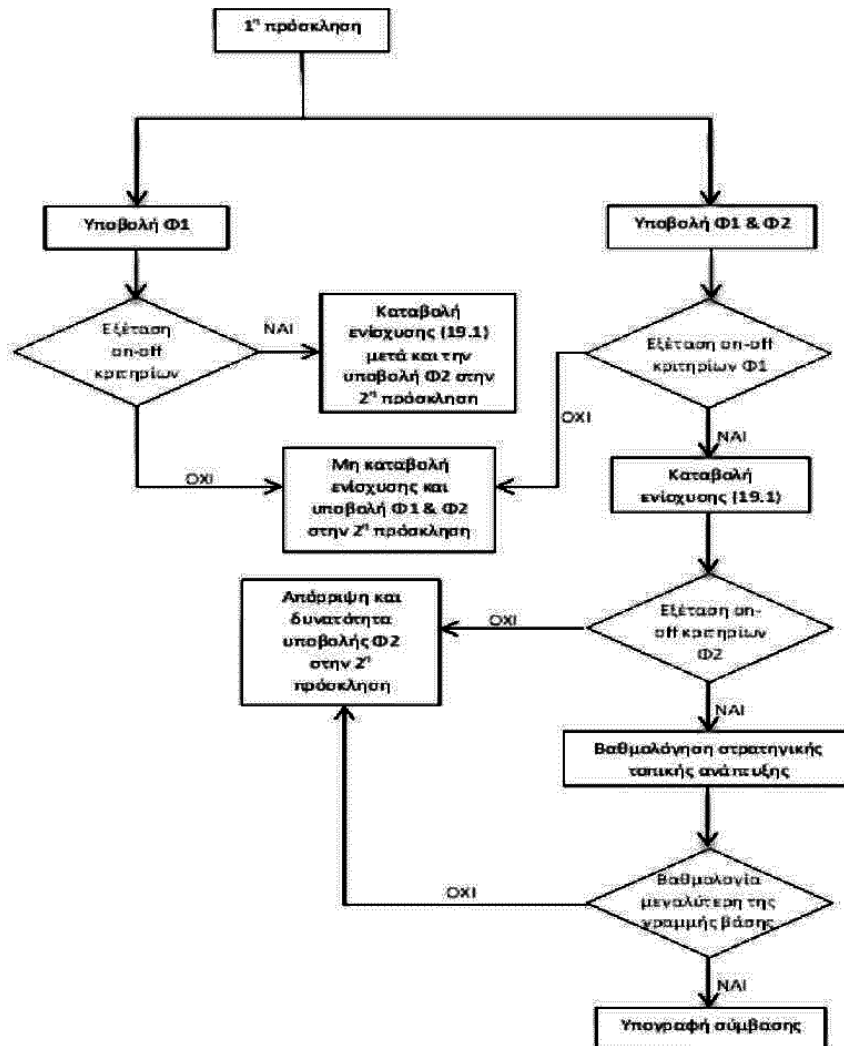
Συντονισμός:

- Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ)
- Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΣΠΑ 2014-2020
- Υποεπιτροπή Αγροτικής Ανάπτυξης – Αλιείας & Θάλασσας
- Επιτροπές Αξιολόγησης
- Διενέργεια κοινής πρόσκλησης (ΕΓΤΑΑ-ΕΤΘΑ)

Επιλογή Τοπικών Προγραμμάτων

- Ενιαία ανοιχτή διαγωνιστική διαδικασία σε επίπεδο χώρας.
- Υπεύθυνος φορέας για την πρόσκληση είναι το ΥΠΑΑΤ.
- Υπάρχει η δυνατότητα επανάληψης της διαδικασίας.
- Η διαδικασία επιλογής της 1 ης πρόσκλησης πρέπει να έχει ολοκληρωθεί 2 έτη από την έγκριση του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης / ΕΣΠΑ 2014 – 2020.
- Καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της συνολικής διαδικασίας επιλογής: 31/12/2017 (άρθρο 33 § 4, Καν. (ΕΕ) 1303/2013).
- Αξιολόγηση προτάσεων από Επιτροπή Αξιολόγησης (συμμετοχή στελεχών ΕΥΔ ΠΑΑ, ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ και ΔΑ Περιφερειών
- Υποβολή Φακέλου 1 και Φακέλου.
 - Φάκελος 1: περιοχή εφαρμογής, εταιρική σύνθεση φορέα, ΕΔΠ, διαβούλευση

- Φάκελος 2: SWOT, στρατηγική - στόχοι, δράσεις, συμπληρωματικότητα – συνέργεια, χρηματοδοτικοί πίνακες, ενέργειες ενημέρωσης

ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ

Το Διαδημοτικό Δίκτυο αφορά στη συγκρότηση της τοπικής εταιρικής σχέσης των Δήμων Κεντρικών Τζουμέρκων και Γεωργίου Καραϊσκάκη στο σύνολο της έκτασής τους (Ορεινών & Μειονεκτικών Δήμων Άρτας), μέσω της οποίας θα σχεδιαστεί και θα υλοποιηθεί η τοπική αναπτυξιακή στρατηγική για το CLLD 2014 - 2020 / Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων.

Το Δίκτυο μπορεί να λάβει τη μορφή αστικής Εταιρείας μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα με σύμφωνα μετά οριζόμενα στο άρθρο 101 του Ν. 3852/2010.

ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Εταίροι στο Διαδημοτικό Δίκτυο προτείνεται να είναι

- ▶ Ο Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων
- ▶ Ο Δήμος Γεωργίου Καραϊσκάκη

Επίσης, βάσει του άρθρου 101 παρ. 3 Ν 3852/2010 παρέχεται η δυνατότητα να συμμετέχουν στο Δίκτυο και άλλοι Εταίροι, πέραν των ΟΤΑ Α' & Β' Βαθμού και των Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων.

Συμβαλλόμενοι στο Δίκτυο δύναται να είναι Κοινωνικοί Φορείς και εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών της περιοχής, που επιδιώκουν κοινούς στόχους με τους στόχους του Δικτύου. Όπως

- Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλοι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
- Φορείς του ευρύτερου Δημοσίου τομέα,
- Συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών,
- Επιστημονικοί Φορείς,
- Επιμελητήρια,
- Φορείς συλλογικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών συμφερόντων, καθώς και
- Τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων.

ΣΚΟΠΟΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΟΤΑ

Σκοπός ίδρυσης/σύστασης του Δικτύου είναι η συνεργασία των παραπάνω Φορέων προκειμένου να αποτελέσουν ένα εν δυνάμει δικαιούχο - μια Ομάδα Τοπικής Δράσης των Ορεινών & Μειονεκτικών Δήμων Άρτας για την προετοιμασία, την κατάρτιση της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής και την υλοποίηση του Τοπικού Προγράμματος CLLD 2014-2020, του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης στην περιοχή των ορεινών και μειονεκτικών Δήμων Κεντρικών Τζουμέρκων και Γεωργίου Καραϊσκάκη.

Οι σκοποί του Δικτύου θα συμπεριλάβουν και τον σχεδιασμό και υλοποίηση και άλλων ευρωπαϊκών προγραμμάτων (LIFE , INTEREG , URBAN κλπ)

Η Ομάδα Τοπικής Δράσης

Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΑ) συνιστούν κοινή δομή με νομική μορφή, εταιρική δομή και σύνθεση. (σύμφωνα με τα άρθρα 32-35 του Καν. 1303/2013) τόσο για τις υφιστάμενες όσο και για τις νέες

Ως ενδεικτικοί εταίροι - μέτοχοι μπορούν να αναφερθούν:

- ✓ ΟΤΑ Α & Β βαθμού,
- ✓ Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλοι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
- ✓ φορείς του ευρύτερου Δημοσίου τομέα,
- ✓ συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών,
- ✓ Επιστημονικοί Φορείς, Επιμελητήρια,
- ✓ φορείς συλλογικών, κοινωνικών,
- ✓ περιβαλλοντικών και οικονομικών συμφερόντων, καθώς και
- ✓ τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων.

Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης, με τη συμμετοχή των τοπικών οικονομικών και κοινωνικών φορέων, καλούνται να σχεδιάσουν με την μέθοδο **«από τα κάτω προς τα επάνω»** τα αναπτυξιακά τους προγράμματα, βάσει και των κριτηρίων της σχετικής προκήρυξης.

Η ΟΤΔ, μέσω του σχεδίου του τοπικού προγράμματος, καθορίζει την περιοχή εφαρμογής καθώς και τις κατηγορίες των έργων που σκοπεύει να υλοποιήσει για την επίτευξη των στόχων αυτού.

Στην **τρέχουσα** προγραμματική περίοδο περιγράφονται ως δυνητικοί δικαιούχοι και **νέες περιοχές και νέες Ομάδες Τοπικής Δράσης**.

Μπορεί να δοθεί η δυνατότητα υλοποίησης του προγράμματος σε νέες περιοχές από υφιστάμενες Ομάδες Τοπικής Δράσης.

Σε κάθε περίπτωση η τελική απόφαση για την νομική μορφή μέσω της οποίας θα υλοποιηθεί η τοπική αναπτυξιακή στρατηγική θα ληφθεί με την δημόσια πρόσκληση του προγράμματος και αφού έχει ολοκληρωθεί η διαβούλευση με το σύνολο των κοινωνικοοικονομικών εταίρων της περιοχής.

Η Επιτροπή Διαχείρισης του τοπικού προγράμματος CLLD (ΕΔΠ CLLD)

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας (νέα η υφιστάμενη) που θα υποβάλει την πρόταση υλοποίησης του προγράμματος υποχρεωτικά από τον Κανονισμό του Προγράμματος συγκροτείται η Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος CLLD (Ε.Δ.Π. CLLD) εκχωρούνται σε αυτή όλες οι αρμοδιότητες διαχείρισης του Τοπικού Προγράμματος CLLD και αποτελεί το Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων.

Η Ε.Δ.Π. CLLD αποτελείται από εκπροσώπους δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών κοινωνικοοικονομικών συμφερόντων, στο οποίο ούτε ο δημόσιος τομέας ούτε καμία ομάδα συμφερόντων δεν αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 49% των δικαιωμάτων ψήφου.

Μπορεί να συμπίπτει με το Διοικητικό Συμβούλιο, εφόσον αυτό καλύπτει την αναγκαία σύνθεση. Σε αντίθετη περίπτωση, ως επίπεδο λήψης απόφασης ορίζεται ειδική επιτροπή με απόφαση των αρμόδιων οργάνων του φορέα η σύνθεση της οποίας πρέπει να ικανοποιεί το ανωτέρω ποσοστό, ενώ παράλληλα η συμμετοχή φορέων που εκπροσωπούν συμφέροντα του Δημοσίου, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή να μην είναι μικρότερη του 30%.

Η ισότιμη εκπροσώπηση των κοινωνικοοικονομικών εταίρων της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος και οι κατηγορίες των φορέων που εκπροσωπούνται σε αυτή είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020.

Η Ομάδα Έργου CLLD

Η Ομάδα Έργου στο πλαίσιο υλοποίησης του Τοπικού Προγράμματος CLLD πρέπει να έχει την παρακάτω δομή με τις εξής κύριες αρμοδιότητες :

► **Συντονιστής CLLD:**

- ✓ Υπεύθυνος υλοποίησης του Τοπικού Προγράμματος CLLD,
- ✓ προγραμματισμός όλων των ενεργειών ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης,
- ✓ συντονισμός των Προσκλήσεων Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για την υποβολή προτάσεων,
- ✓ οργάνωση των διαδικασιών επιλογής των επενδύσεων,
- ✓ συντονισμός της Ομάδας Έργου,
- ✓ παρακολούθηση των διαδικασιών χρηματοδοτήσεων - χρηματορροών Προγράμματος.

► **Τμήμα Ενημέρωσης-Ευαισθητοποίησης & Πληροφόρησης:**

- ✓ Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού σε σχέση με το περιεχόμενο και τους στόχους του Τοπικού Προγράμματος CLLD,
- ✓ Σύνταξη του Τοπικού Προγράμματος και διεκπεραίωση όλων των απαιτούμενων ενεργειών για την υποβολή της πρότασης,
- ✓ ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του παραγωγικού δυναμικού και των τοπικών - περιφερειακών και εθνικών φορέων πριν και κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Προγράμματος.

► **Τμήμα Διαχείρισης και Παρακολούθησης:**

α) Διοικητική Υποστήριξη και Παρακολούθηση: Διαδικασία προκήρυξης και αξιολόγηση (προετοιμασία και δημοσίευση προσκλήσεων Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, δημοσίευση αυτών, αξιολόγηση, εξέταση ενστάσεων, σύνταξη Τεχνικών Δελτίων), παρακολούθηση και έλεγχος της πορείας υλοποίησης του Τοπικού Προγράμματος CLLD.

β) Οικονομική Υποστήριξη και Παρακολούθηση:

Τήρηση των λογιστικών και οικονομικών στοιχείων του Τοπικού Προγράμματος,

Διεκπεραίωση όλων των διαδικασιών που απαιτούνται για την πραγματοποίηση των πληρωμών των δικαιούχων και των τρεχουσών δαπανών της Εταιρείας.

γ) Τεχνική Υποστήριξη και Παρακολούθηση:

Τεχνική και επιστημονική υποστήριξη της Επιτροπής Αξιολόγησης των προτάσεων έργων, σύνταξη εκθέσεων προόδου, επίβλεψη ορθής υλοποίησης.

Τμήμα Τεχνικής & Συμβουλευτικής Στήριξης Τελικών Δικαιούχων:

- ✓ Συμβουλευτική, τεχνική και επιστημονική υποστήριξη των τελικών δικαιούχων,
- ✓ παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου.

Νομική Υποστήριξη:

- ✓ Σύνταξη των συμβάσεων με τους δικαιούχους,
- ✓ έλεγχος των νομικών εγγράφων,

- ✓ παροχή νομικών συμβουλών προς τους υποψήφιους επενδυτές.

ΥΠΟΜΕΤΡΑ

- Υπο-μέτρο 19.1 :** Στήριξη για την προετοιμασία στρατηγικής της τοπικής ανάπτυξης
- Υπο-μέτρο 19.2 :** Στήριξη για την υλοποίηση δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων
- Υπο-μέτρο 19.3:** Στήριξη για την προπαρασκευή και την υλοποίηση της συνεργασίας (διακρατική και διατοπική)
- Υπο-μέτρο 19.4 :** Στήριξη για τις λειτουργικές δαπάνες και την εμφύχωση

Υπο-μέτρο 19.2 : Στήριξη για την υλοποίηση δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Έργα / ενέργειες δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα, τα οποία συμβάλουν με έμμεσο ή άμεσο τρόπο στην τοπική ανάπτυξη.

- στοχευμένα που συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής,
- σε συνάφεια με τις προτεραιότητες του ΠΑΑ 2014-2020,
- εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία,
- σύμφωνα με το αντίστοιχο εθνικό και κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο,
- να τεκμηριώνεται ο υπεύθυνος φορέας για τη λειτουργία ή τη συντήρηση όπου απαιτείται.**

Η ΟΤΔ, βάσει και της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης, καθορίζει τα κριτήρια επιλογής

- ▶ Ο μέγιστος προϋπολογισμός έργων: 600.000 €.
- ▶ Έργα διαχείρισης στερεών / υγρών αποβλήτων, έργα ύδρευσης: μέχρι 2.000.000 €.
- ▶ Άυλες ενέργειες: 50.000 € για δημόσιου χαρακτήρα έργα και 100.000 € για ιδιωτικού χαρακτήρα έργα.
- ▶ Οι παρεμβάσεις ιδιωτικού χαρακτήρα μπορούν να αφορούν μόνο δράσεις επιχειρηματικού χαρακτήρα του **δευτερογενή και τριτογενή τομέα** της οικονομίας.

Οι κατηγορίες επενδυτικών προτάσεων του Προγράμματος CLLD 2014-2020 είναι οι ακόλουθες:

Δημόσιου χαρακτήρα παρεμβάσεις:

Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλουν στην υποστήριξη και ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων που περιλαμβάνονται στην εγκεκριμένη τοπική αναπτυξιακή στρατηγική.

Ενδεικτικές κατηγορίες έργων:

- ▶ Βελτίωση (συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής αναβάθμισης), αποκατάσταση και επέκταση δημόσιων κτηρίων για κοινωφελή χρήση, για δραστηριότητες όπως διενέργεια εκδηλώσεων, άθληση, εκπαίδευση (μουσεία, εκθετήρια, βιβλιοθήκες κλπ), η δημιουργία πολυχώρων, η στέγαση υπηρεσιών ή / και τοπικών επαγγελματιών με σκοπό την επίδειξη και πώληση τοπικών προϊόντων.
- ▶ Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου.
- ▶ Έργα υποδομών ή υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.
 - ⊕ δημιουργία έργων για την ταμίευση και αξιοποίηση για γεωργική χρήση επιφανειακών απορροών όπως φράγματα, λιμνοδεξαμενές, ομβροδεξαμενές κλπ. καθώς και έργα για την μεταφορά και διανομή του ταμιευμένου ύδατος για γεωργική χρήση,
 - ⊕ δημιουργία έργων που αφορούν κυρίως την βελτίωση - εκσυγχρονισμό υφιστάμενων αρδευτικών δικτύων (και αντλιοστασίων, δεξαμενών) για τη μείωση της απώλειας ύδατος,
 - ⊕ δημιουργία μικρών εγχειοβελτιωτικών έργων, όπως έργα διευθέτησης χειμάρρων, αντιπλημμυρικά έργα, και έργα αντιδιαβρωτικής προστασίας.
- ▶ Έργα δημιουργίας, ανάπτυξης ή βελτίωσης υποδομών και υπηρεσιών αναψυχής, πολιτισμού, καθώς και ενέργειες ανάδειξης και προβολής για την αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής.
- ▶ Έργα που στοχεύουν στην περιβαλλοντική αναβάθμιση των περιοχών.

Στον πίνακα 1, αναπτύσσονται αναλυτικότερα επενδυτικές προτάσεις δημοσίου χαρακτήρα

Ιδιωτικού χαρακτήρα παρεμβάσεις:

Αφορούν κίνητρα ανάπτυξης του **δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας.**

Ενδεικτικές κατηγορίες έργων:

- ▶ Ενέργειες συνεργασίας και δικτύωσης.
- ▶ Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων.
- ▶ Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.
- ▶ Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων.
- ▶ Στήριξη της δημιουργίας, εκσυγχρονισμού και επέκτασης ΜΜΕ.

Στον πίνακα 2, αναπτύσσονται αναλυτικότερα επενδυτικές προτάσεις δημοσίου χαρακτήρα

ΕΥΔ ΠΑΑ: Κατάρτιση θεσμικού πλαισίου & υποδειγμάτων, εποπτεία συστήματος διαχείρισης & εφαρμογής, συντονισμός διαχείρισης & εφαρμογής, παροχή οδηγιών & στήριξης στον ΕΦΔ & ΟΤΔ, παρακολούθηση & αξιολόγηση υλοποίησης.

ΔΑ Περιφερειών: Έλεγχος διαδικασίας προκήρυξης & δειγματοληπτικός έλεγχος αποτελεσμάτων, σύνταξη απόφασης ένταξης / χρηματοδότησης, δειγματοληπτικός έλεγχος & εκκαθάριση δαπανών.

ΟΤΔ:

- *Διαδικασία προκήρυξης & αξιολόγηση (καθορισμός κριτηρίων, δημοσίευση, παραλαβή προτάσεων, αξιολόγηση, εξέταση ενστάσεων, σύνταξη ΤΔΕ, υπογραφή συμβάσεων).*
- *Παρακολούθηση (παραλαβή αιτημάτων πληρωμής, διοικητικός έλεγχος, επιτόπια επιθεώρηση, επιβεβαίωση οικονομικού/φυσικού αντικειμένου, καταβολή ενίσχυσης).*

Ολοκλήρωση έργου.

Υπο-μέτρο 19.3 Στήριξη για την προπαρασκευή και την υλοποίηση της συνεργασίας (διακρατική και διατοπική)

Σχέδια συνεργασίας (διακρατική και διατοπική)

- **Συνάδουν** με τις τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές.
- **Αποτυπώνουν διακριτούς και μετρήσιμους στόχους**, καθώς και **αποδεικνύεται η διάχυση** των αποτελεσμάτων.
- **Κάθε** υποβαλλόμενη στρατηγική **πρέπει να περιέχει** τουλάχιστον **ένα προσχέδιο** συνεργασίας.
- Ένταση ενίσχυσης: 100%.
- Προπαρασκευαστική φάση μέχρι 30.000 € και όχι άνω του 10% του συνολικού προϋπολογισμού του σχεδίου.

Στήριξη για την προπαρασκευή και την υλοποίηση της συνεργασίας

Στις περιπτώσεις όπου **οι ΟΤΔ αδυνατούν να υλοποιήσουν** τα προβλεπόμενα σχέδια συνεργασίας το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο (ΕΑΔ) είναι το αρμόδιο όργανο για τα παρακάτω:

- Διερεύνηση των δυνατοτήτων ένταξης της ΟΤΔ σε κάποιο άλλο σχήμα συνεργασίας.
- Διερεύνηση για την επιλογή νέου διατοπικού ή διακρατικού σχεδίου. Στις περιπτώσεις αυτές η προπαρασκευαστική φάση υλοποιείται από το ΕΑΔ το οποίο συγκεντρώνει τους εταίρους, προετοιμάζει το πλάνο συνεργασίας, αποτυπώνει τις ενέργειες του σχεδίου, καθώς και υποβοηθά τις ΟΤΔ για την υλοποίηση των ενεργειών που προβλέπονται στη φάση αυτή. Κατά την φάση της υλοποίησης του σχεδίου, και μόνο όταν κρίνεται απαραίτητο, το ΕΑΔ υποβοηθά στην πραγματοποίηση των δράσεων του σχεδίου.

Διαχείριση υπο-μέτρου 19.3

ΕΥΔ ΠΑΑ: Κατάρτιση θεσμικού πλαισίου & υποδειγμάτων, εποπτεία συστήματος διαχείρισης & εφαρμογής, συντονισμός διαχείρισης & εφαρμογής, παροχή οδηγιών & στήριξης στον ΕΦΔ & ΟΤΔ, παρακολούθηση & αξιολόγηση υλοποίησης, σύστημα συνεχούς εφαρμογής (ΕΑΔ).

ΔΑ Περιφερειών: Εξέταση και έγκριση σχεδίων συνεργασίας, σύνταξη απόφασης ένταξης / χρηματοδότησης, διοικητικός έλεγχος & εκκαθάριση δαπανών, έλεγχος διάχυσης αποτελεσμάτων σχεδίου συνεργασίας.

ΟΤΔ:

- *1ο στάδιο – Προπαρασκευαστική φάση (αναζήτηση εταίρων, κατάρτιση σχεδίου δράσης, σύνταξη ΤΔΕ, εξόφληση των δαπανών και αποστολή αιτήματος εκκαθάρισης, ολοκλήρωση προπαρασκευαστικής φάσης).*
- *2ο στάδιο – Υλοποίηση (υλοποίηση ενεργειών σχεδίου δράσης και εξόφληση αντίστοιχων δαπανών, αποστολή αιτήματος εκκαθάρισης, διάχυση αποτελεσμάτων, ολοκλήρωση σχεδίου).*

Υπο-μέτρο 19.4 : Στήριξη για την υλοποίηση δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Στήριξη της λειτουργίας των ΟΤΔ:

- ✓ Στελέχωση.
 - ✓ Λειτουργικά έξοδα.
 - ✓ Εξοπλισμός και μηχανοργάνωση.
 - ✓ Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης των δικαιούχων.
 - ✓ Εκπόνηση μελετών και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.
 - ✓ Ενέργειες πληροφόρησης, ενέργειες εμπύχωσης, διοργάνωση εκδηλώσεων.
 - ✓ Ενέργειες επιμόρφωσης.
 - ✓ Ενέργειες αυτό-αξιολόγησης των ΟΤΔ και των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης.
-
- ▶ Ένταση ενίσχυσης: 100%.
 - ▶ Μέχρι το 20 ή 25% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.
 - ▶ Δραστηριότητες εμπύχωσης τουλάχιστον το 5% του συνολικού προϋπολογισμού του υπο-μέτρου.
 - ▶ **Δυνατότητα χρηματοδότησης** από το ΕΓΤΑΑ του συνόλου των λειτουργικών δαπανών στις περιπτώσεις **πολυταμειακών τοπικών προγραμμάτων**.

Διαχείριση υπο-μέτρου 19.4

ΕΥΔ ΠΑΑ: Κατάρτιση θεσμικού πλαισίου & υποδειγμάτων, εποπτεία συστήματος διαχείρισης & εφαρμογής, συντονισμός διαχείρισης & εφαρμογής, παροχή οδηγιών & στήριξης στον ΕΦΔ & ΟΤΔ, παρακολούθηση & αξιολόγηση υλοποίησης.

ΔΑ Περιφερειών:

- Έλεγχος τήρησης των συμβατικών υποχρεώσεων.
- Διοικητικός έλεγχος & εκκαθάριση δαπανών.

ΟΤΔ:

- • Υλοποίηση δράσεων υπομέτρου.
- • Εξόφληση των δαπανών.
- • Αποστολή αιτήματος για εκκαθάριση δαπανών.

Ατυπη ομάδα εργασίας

Στην κατεύθυνση συγκρότησης της διαδημοτικής Τοπικής Σύμπραξης συστάθηκε, με πρωτοβουλία των δύο Δημάρχων τον Αύγουστο 2015, Ομάδα Εργασίας για τη διερεύνηση των προϋποθέσεων της κοινής προσέγγισης και την προπαρασκευή της αρχικής πρότασης.

Τα μέλη της Ομάδας Εργασίας:

ΟΝΟΜΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ	
Αθανάσιος Πούλιος	Συντονιστής	
Αντωνάκη-Αηδόνη Παναγιώτα	Μέλος	Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων
Κουρτέσας Γεώργιος	Μέλος	Δήμος Γεωργίου Καραϊσκάκη
Αλυμάρας Κωνσταντίνος	Μέλος	Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων
Επαμεινώνδας Στούμπας	Μέλος	Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων
Ροκκάς Θεόδωρος	Μέλος	Δήμος Γεωργίου Καραϊσκάκη
Χρόνης Γεώργιος	Μέλος	Δήμος Γεωργίου Καραϊσκάκη

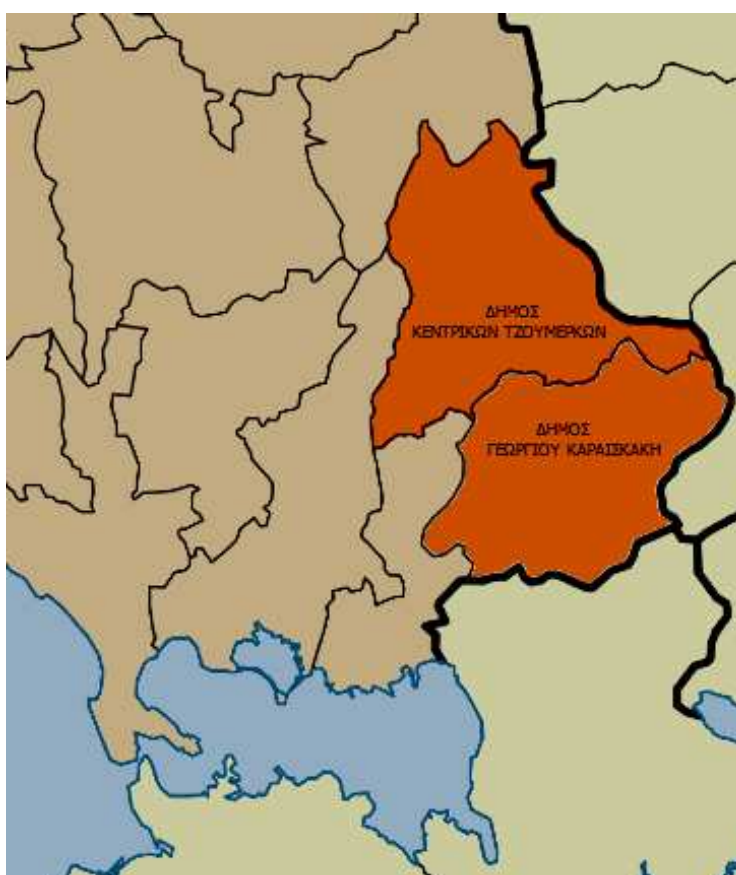
ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Η ΠΕΡΙΟΧΗ

Κρίσιμη παράμετρος για την αποτελεσματική αξιοποίηση του «CLLD» είναι η **διαμόρφωση των εταιρικών σχημάτων και ο σχεδιασμός των προτάσεων** με βάση τα χαρακτηριστικά και τις προδιαγραφές που τίθενται.

Το εταιρικό σχήμα πρέπει να εκπροσωπεί μια συνεκτική και ομοιογενή ανθρωπογεωγραφική ενότητα και **οι δύο ορεινοί και μειονεκτικοί Δήμοι Αρτας ήτοι ο Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων και ο Δήμος Γεωργίου Καραϊσκάκη** πληρούν απολύτως όλα τα σχετικά χαρακτηριστικά.

Η περιοχή περιλαμβάνει το σύνολο της έκτασης των δύο αποκλειστικά ορεινών και μειονεκτικών Δήμων της Π.Ε. Αρτας στην περιφέρεια Ηπείρου με κοινή ιστορία, όμοια πολιτισμικά χαρακτηριστικά, και κοινωνικο-οικονομικά στοιχεία, ενώ παράλληλα παρουσιάζουν υστέρηση στην ανάπτυξη με οικονομικούς, κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς ή άλλους όρους

Χάρτης: Προτεινόμενη Περιοχή Παρέμβασης Τοπικού Προγράμματος CLLD 2014-2020

CLLD (LEADER) 2014-2020 Ορεινών & μειονεκτικών Δήμων Αρτας	
Δήμοι	Πληθυσμός
Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων (Το σύνολο του Δήμου)	6.178
Δήμος Γεωργίου Καραϊσκάκη (Το σύνολο του Δήμου)	5.780
Σύνολο	11.958

- Η περιοχή περιλαμβάνει δύο αποκλειστικά ορεινούς και μειονεντικούς Δήμους της Π.Ε. Άρτας στην περιφέρεια Ηπείρου με κοινή ιστορία, όμοια πολιτισμικά χαρακτηριστικά, και κοινωνικο-οικονομικά στοιχεία, ενώ παράλληλα παρουσιάζουν υστέρηση στην ανάπτυξη με οικονομικούς, κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς ή άλλους όρους
- Συνθέτει την απαιτούμενη για την ανάπτυξη της πρωτοβουλίας «**κρίσιμη μάζα από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοοικονομικών πόρων**» (να έχουν επαρκή δυναμική για να γίνουν αυτο-συντηρούμενοι),,
- Διαθέτει επαρκή “**συνεκτικότητα**” από φυσική, κοινωνική και οικονομική άποψη για τη συγκρότηση σύμπραξης, η οποία **εμπεδώνει το αίσθημα** της τοπικής ταυτότητας, των κοινών αναγκών και προσδοκιών, και παρέχει τη δυνατότητα πραγματικής συμμετοχής των κοινοτήτων για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής,
- Το σύνολο των Τοπικών κοινοτήτων και των δύο Δήμων αποτελούν **ορεινές και μειονεκτικές περιοχές** (οδηγία 85/148/ΕΟΚ), με την αναπτυξιακή υστέρηση να οφείλεται πρωτογενώς σε μόνιμα φυσικά χαρακτηριστικά που δεν επιτρέπουν τη διατήρηση ή την εγκατάσταση ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων όμοιες με εκείνες των ‘ευνοημένων’ περιοχών
- Παρουσιάζουν **υστέρηση στην ανάπτυξη** με οικονομικούς, κοινωνικούς, περιβαλλοντικούς ή άλλους όρους. *(Η περιοχή εφαρμογής προσεγγίζει την τυπολογία των περιθωριακών και δυσπρόσιτων αγροτικών περιοχών, π.χ. ορεινές ζώνες όπου η αγροτική παρακμή, η ερήμωση και η εγκατάλειψη των γαιών είναι ήδη προχωρημένες και οι δυνατότητες διαφοροποίησης της οικονομίας είναι εξαιρετικά περιορισμένες.)*
- ικανοποιεί την λογική της ενίσχυσης των **απομονωμένων περιοχών** όπως περιγράφεται στο πρόγραμμα CLLD και είναι σύμφωνη με τη SWOT ανάλυση και τη στρατηγική του ΠΑΑ.

Η οριστικοποίηση της εν λόγω επιλογής (περιοχή παρέμβαση στο σύνολο χωρικής αρμοδιότητας των δύο Δήμων) θα προκύψει μετά τη διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς (δημόσιους και ιδιωτικούς).

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

Ειδικότερα η πρόταση αφορά στην ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ για το σχεδιασμό και την εφαρμογή ολοκληρωμένης και πολυτομεακής αναπτυξιακής στρατηγικής, με προσέγγιση τύπου LEADER, η οποία στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2014-2020 περιγράφεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως “ ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ”.

Για την προετοιμασία και κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης, καθώς και την εφαρμογή της Πολύ-ταμειακής Πολύ-τομειακής Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης προβλέπεται η μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση της σύμπραξης με συνδεδεμένη και ολοκληρωμένη χρήση των Ευρωπαϊκών Διαθρωτικών & Επενδυτικών Ταμείων (Ε.Δ.Ε.Τ.).

Η μεθοδολογία ΤΑΠΤΟΚ / CLLD υλοποιείται λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές ανάγκες και τη δυναμική, με βασικές προϋποθέσεις:

- ✓ την ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση του τοπικού πληθυσμού, και τη διεξαγωγή διαδικασιών διαβούλευσης με τη μέγιστη δυνατή συμμετοχή των κοινοτήτων,
- ✓ τη δημιουργία τοπικής δομής, της Ομάδας Τοπικής Δράσης, η οποία θα προσδιορίσει και θα υλοποιήσει τη στρατηγική και τη διαχείριση των χρηματοδοτικών πόρων,

- ✓ τη χρήση καινοτόμων δράσεων,
- ✓ τη δικτύωση και συνεργασία των δημόσιων και ιδιωτικών κοινωνικο-οικονομικών φορέων στην περιοχή παρέμβασης.

Με δεδομένο ότι η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη, έχοντας μεταξύ των άλλων ως εργαλείο εφαρμογής της, την "Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων", **επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων σε ορισμένο χωρικό επίπεδο**, εκεί δηλαδή όπου εκδηλώνονται οι ανισότητες, δρουν οι μακροπρόθεσμοι παράγοντες δημιουργίας τους και υπάρχει το ενδογενές δυναμικό για την αντιστροφή τους, **η αρχική προσέγγιση της περιοχής εφαρμογής αφορά στο σύνολο της χωρικής αρμοδιότητας των δύο Δήμων.**

Στην περιοχή αυτή πληρείται η ύπαρξη γεωγραφικής, οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, και διαθέτει επαρκή «κρίσιμη μάζα» από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοοικονομικών πόρων.

ΝΟΜΙΚΗ ΟΝΤΟΤΗΤΑ ΟΤΔ

Για την εφαρμογή της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής, προτείνεται η δημιουργία μίας νέας διαδημοτικής νομικής οντότητας, με τη μορφή αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, κατά το άρθρο 101 του Ν. 3852/2010. Το νέο νομικό πρόσωπο με αξιοποίηση κοινοτικών ή εθνικών πόρων, θα υποστηρίζει ευρύτερους αναπτυξιακούς τοπικούς στόχους, όπως:

- την αντιμετώπιση των διαδημοτικών προβλημάτων της περιοχής στην κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης,
- την προώθηση και διεύρυνση της διαδημοτικής συνεργασίας,
- τη δημιουργία συνεκτικής τοπικής αναπτυξιακής πολιτικής,
- την αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής ύφεσης -σε τοπικό επίπεδο- και την καταπολέμηση της ανεργίας και της υποαπασχόλησης,
- την από κοινού συμμετοχή σε διευρωπαϊκά δίκτυα πόλεων και νησιών, κλπ.
- θα διαθέτει ικανότητα διαχείρισης δημοσίων και κοινοτικών κονδυλίων καθώς και διαχειριστική ικανότητα ωρίμανσης και υλοποίησης αναπτυξιακών έργων και δράσεων

Όπως προβλέπεται στον οδηγό του προγράμματος ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (CLLD / LEADER), για την καλύτερη διασφάλιση των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων κάθε ΟΤΔ, για την προετοιμασία, την κατάρτιση της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής και την υλοποίηση του τοπικού της προγράμματος, πρέπει να διαλέξει μία **βασική θεματική κατεύθυνση τοπικής ανάπτυξης** η οποία μπορεί να **συνδέεται συμπληρωματικά με δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις** τοπικής ανάπτυξης. οι οποίες θα περιγράφουν δράσεις συμπληρωματικές της βασικής θεματικής κατεύθυνσης.

Και η βασική αλλά και οι δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης θα πρέπει να συνδέονται άμεσα με την:

- περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης,
- την SWOT ανάλυση του τοπικού προγράμματος,

- καθώς και τη στρατηγική του ΠΑΑ 2014-2020.

Η βασική θεματική κατεύθυνση τοπικής ανάπτυξης θα πρέπει να έχει την μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα στο τοπικό πρόγραμμα. Στις περιπτώσεις όπου δεν θα επιλεγούν δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις απαιτείται ανάλογη τεκμηρίωση.

Θεματικές κατευθύνσεις στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης

Κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο και **με βάση το όραμα και τις αρχές των δύο Δήμων όπως προσδιορίζονται στα εγκεκριμένα Στατηγικά σχέδια της περιόδου 2014-2015**, προκρίνεται στην παρούσα φάση:

Ως ως βασική κατεύθυνση της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής,

Υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας, με αποδοτική χρήση των Πόρων και ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας μέσω ολοκληρωμένου, κοινωνικά δίκαιου και βιώσιμου αναπτυξιακού δυισμού

Τα προτεινόμενα μέτρα ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης θα τεθούν υπόψη του τοπικού Δια-δημοτικού δικτύου προς αξιολόγηση και κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης

Γενικοί Στόχοι

Στόχευση

- Σε διατηρήσιμα αποτελέσματα - «αυτο-συντηρούμενη κρίσιμη μάζα πόρων» με επαρκή δυναμική και συνεκτικότητα
- Στην υποστήριξη, ενεργοποίηση και αναζωογόνηση της τοπικής οικονομίας,
- προσδιορισμός στρατηγικής ανάπτυξης – εστίασης – ανταγωνιστικότητας
- Στην πράσινη και αειφόρο ανάπτυξη,
- Στην βιολογική γεωργία σαν μέρος ενός αειφόρου γεωργικού συστήματος και ως μία βιώσιμη εναλλακτική λύση για τις περισσότερο παραδοσιακές προσεγγίσεις της γεωργίας
- Στην υιοθέτηση καινοτομίας
- Στην εδραίωση κοινωνικής συνοχής

Ειδικό Στόχοι ανά Τομέα δράσης

Στόχοι που αφορούν όλους τους τομείς

- Η χρόνια απομόνωση και ο ορεινός και μειονεκτικός χαρακτήρας στοιχεία μόχλευσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής
- δημιουργία διασυνδέσεων δραστηριοτήτων και περιοχών,
- βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής,
- δημιουργία και προβολή της χωρικής ενότητας,
- μετασχηματισμός προστατευμένων αγροτικών κοινωνιών σε ανταγωνιστικές

❖ **Τομέας περιβάλλον**

- αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων

- αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων και στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα που θα είναι ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή, όσον αφορά τους τομείς της γεωργίας, της παραγωγής τροφίμων και της δασοκομίας
- αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης στη βάση του Σχεδίου Δράσης της Ε.Ε. για την ενεργειακή απόδοση,
- χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
- προστασία αγροτικού τοπίου,
- αξιοποίηση αρχαιολογικών χώρων και χώρων φυσικού κάλλους ,
- προστασία και αξιοποίηση δασών,
- προστασία και διαχείριση βιοτόπων και ειδικότερα περιοχών Natura 2000,
- μείωση της χρήσης αυτοκινήτου και παροχή καλής συγκοινωνίας

❖ **Τομέας Τοπικής Οικονομίας**

- ενημέρωση και τη λήψη γνώσεων στην καθημερινότητά των οικονομικά δρώντων
- δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μέσω εναλλακτικών δραστηριοτήτων στον αγροτικό τομέα αλλά και της συνέργειας του τομέα του πολιτισμού, εκπαίδευσης και έρευνας,
- τυποποίησης και της πιστοποίησης της ποιότητας
- χρήση νέων τεχνολογιών,
- ενίσχυση βιολογικής γεωργίας,
- υποστήριξη καλών πρακτικών ΜΜΕ

❖ **Τομέας Καινοτομία**

- Υποστήριξη υιοθέτησης της καινοτομίας σαν χαρακτηριστικό που πρέπει να διαπνέει όλες τις πολιτικές, όλους τους τομείς (δημόσιο και ιδιωτικό) όλους τους κλάδους, όλα τα μεγέθη επιχειρήσεων στην περιοχή
- Διείσδυση οργανωτικής καινοτομίας, καινοτομίας διαδικασίας και καινοτομίας marketing:
 - ⤴ Στην αποδοτική συνεργασία και συνεργασία περιοχών της Σύμπραξης,
 - ⤴ Σε εξεύρεση και εφαρμογή νέων τρόπων αξιοποίησης των τοπικών πόρων,
 - ⤴ Της συνέργειας στον τομέα του πολιτισμού,
 - ⤴ Στην εκπαίδευση και έρευνα,
 - ⤴ Στην υποστήριξη και ενίσχυση καινοτόμων δράσεων

❖ **Τομέας Κοινωνικής συνοχής**

- Άρση των ανισοτήτων και των όρων αποκλεισμού
- Κοινωνική ένταξη όλων των κοινωνικών ομάδων (ηλικιωμένοι, άπορες μητέρες, ΑΜΕΑ, Ρομά),

- Συγκράτηση πληθυσμού, βελτίωση όσον αφορά τις προοπτικές των νέων,
- Εξάλειψη της φτώχειας,
- Δημιουργία κοινωνικών δομών
- Προώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας
- Μέριμνα ένταξης μεταναστών,

Ανάπτυξη Αξόνων.

Κάθε άξονας έχει 3 χαρακτηριστικά:

- **σύνδεση με το όραμα,**
- **καινοτομία,**
- **βιώσιμη ανάπτυξη**

ΑΞΟΝΑΣ Α «Στροφή στην πράσινη ανάπτυξη»

Σε ένα προικισμένο από την φύση τόπο, μπορούμε να επιχειρήσουμε την μετάβαση σε ένα πρότυπο τρόπο ανάπτυξης, που θα επικεντρώνεται στην καινοτομία και θα βασίζεται στις ήπιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, ενέργειες διαφύλαξης και ανάπτυξης των δασών, διαχείριση αποβλήτων, προώθηση της βιομηχανίας εμπειρίας στο τουριστικό απόθεμα και σύνδεση της με την αγροτική παραγωγή.

ΜΕΤΡΟ Α.1. Διατήρηση του αναπτυξιακού αποθέματος

- Δράσεις Α.1.1 Καινοτομίες στα συστήματα παραγωγής προϊόντων τοπικής προέλευσης - ενίσχυση αλυσίδων και εναλλακτικών καναλιών διάθεσης αγροτικών προϊόντων,
- Δράσεις Α.1.2 Ενίσχυση καινοτόμων δράσεων επιχειρήσεων στον Τουρισμό
- Δράσεις Α.1.3 Ενίσχυση καινοτομιών εξοικονόμησης ενέργειας και άλλων πόρων στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις
- Δράσεις Α.1.4 Ενίσχυση καινοτομιών εξοικονόμησης ενέργειας και άλλων πόρων ΜΜΕ των Δημοτικών ενοτήτων
- Δράσεις Α.1.5 Ενίσχυση καινοτόμων ενεργειών δημοσίων φορέων για την προώθηση της πράσινης ανάπτυξης στους Δήμους
- Δράσεις Α.1.6 Εκπαιδευτικές δράσεις στον επαγγελματικό χώρο της τοπικής πράσινης Οικονομίας

ΜΕΤΡΟ Α.2 Υποδομές προσανατολισμένες στην πράσινη ανάπτυξη

- Δράσεις Α.2.1 Αξιοποίηση χώρων πολιτισμού και κοινωνικής δράσης – μετατροπή σε χώρους σχεδόν μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης
- Δράσεις Α.2.2 Προστασία & ανάδειξη χώρων φυσικού κάλλους
- Δράσεις Α.2.3 Χρήση νέων ΤΠΕ με προσανατολισμό στην πράσινη οικονομία

ΑΞΟΝΑΣ Β Ολοκληρωμένη Βιώσιμη Ανάπτυξη Υπαίθρου – Ενίσχυση διασύνδεσης δραστηριοτήτων και περιοχών της τοπικής σύμπραξης

Βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από την διασύνδεση υπαίθρου με τα αστικά κέντρα, με σκοπό την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιφέρειας του Δήμου και την παρουσίαση αυτών με καινοτόμο τρόπο, μέσω του αστικών ιστών.

ΜΕΤΡΟ Β.1. Διασύνδεση δραστηριοτήτων και περιοχών του τοπικού δικτύου

- Δράσεις Β.1.1 Καινοτόμες Ενέργειες με χρήση υποδομών ΤΠΕ σε υποστηρικτικές υπηρεσίες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση θεμάτων επιχειρηματικής λειτουργίας και ανάπτυξης
- Δράσεις Β.1.1 Δημιουργία ενίσχυση δικτύων φορέων , χώρων και δραστηριοτήτων
- Δράσεις Β.1.2 Αναπλάσεις υφισταμένων κτηρίων και χώρων στα πλαίσια της διασύνδεσης δραστηριοτήτων του Δήμου
- Δράσεις Β.1.3 Καινοτόμες δράσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης των κατοίκων (μείωσης ενεργειακής κατανάλωσης, ανακύκλωσης, κομποστοποίησης κ.α)
- Δράσεις Β.1.4 Καινοτόμες Ενέργειες ανάδειξης τοπικών προϊόντων (δράση σύνδεσης τουρισμού και αγροτικών προϊόντων)
- Δράσεις Β.1.5 Καινοτόμες Ενέργειες ανάδειξης τοπικής επιχειρηματικότητας μέσω θεματικών προσεγγίσεων (θεματικός τουρισμός κλπ),
- Δράσεις Β.1.6 Καινοτόμες δράσεις διασύνδεσης πολιτιστικού εκπαιδευτικού και τουριστικού τομέα (πχ μαθητικού τουρισμού, εκπαιδευτικά προγράμματα σε οινοποιία, τυροκομεία κτλ)

ΜΕΤΡΟ Β.2 Υποδομές προώθησης της υπερτοπικής διασύνδεσης

- Δράσεις Β.2.1 Δημιουργία δομών εκπροσώπησης της υπαίθρου στην πόλη (πχ. Εκθετήριο τοπικών προϊόντων)
- Δράσεις Β.2.2 Υποδομές συγκοινωνιακής τοπικής σύνδεσης (Τοπικές Συγκοινωνίες - αγροτική οδοποιία, αναπλάσεις χώρων και κτηρίων με σκοπό την διασύνδεση δραστηριοτήτων, περιοχών, ποδηλατοδρόμοι, θεματικές διαδρομές κτλ)
- Δράσεις Β.2.4 Προμήθεια υποδομών ΤΠΕ για την υποστήριξη ολοκληρωμένων δράσεων διασύνδεσης δραστηριοτήτων και περιοχών του Δήμου.

ΑΞΟΝΑΣ Γ Πυλώνας κοινωνικής συνοχής

Καινοτόμες ενέργειες για την μείωση των ανισοτήτων στην περιοχή χωρικής αρμοδιότητας των Δύο Δήμων.

Δικτύωση για την κοινωνική συνοχή και ολιστική προσέγγιση στη διάχυση αυτής.

Πρωώθηση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης των νέων, των γυναικών, των ανέργων και των κοινωνικά αδυνάτων στις Δημοτικές Ενότητες των δύο Δήμων.

ΜΕΤΡΟ Γ.1. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις Κοινωνικής Συνοχής στις δημοτικές ενότητες

Δράσεις Γ.1.1 Καινοτόμες δράσεις μείωσης αρνητικών κοινωνικών φαινομένων

Δράσεις Γ.1.2 Καινοτόμες ενέργειες δημιουργίας θυλάκων για την κοινωνική στήριξη και ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό

Δράσεις Γ.1.3 Δημιουργία δικτύων κοινωνικής συνοχής

ΜΕΤΡΟ Γ.2 Υποδομές προώθησης δομών Κοινωνικής Συνοχής

Δράσεις Γ.2.1 Δημιουργία δομών κοινωνικής μέριμνας και κοινωνικής συνοχής στις δημοτικές ενότητες με εκμετάλλευση υφισταμένων κτηρίων και χώρων

Δράσεις Γ.2.2 Χρήση ΤΠΕ στην διαχείριση των κοινωνικών δράσεων, προσέγγιση και οριοθέτηση πληθυσμιακών ομάδων